

SPOROČILO ZA MEDIJE

Grad Štanjel se prebuja v pomlad s prvim večjim dogodkom, ki se prireja v počastitev rojstnega dneva Maksa Fabianija.

Maks Fabiani (28. 4. 1865 - 12. 8. 1962) je znan kot eden najpomembnejših arhitektov in urbanistov svojega časa, le redkokdo pa ve, da je bil kot podpredsednik goriškega *Zavoda za umetno obrt* pobudnik za prilagoditev vzorcev klekljane čipke trgu, torej prenovo v novem duhu časa. Njegov najbolj oprijemljiv izdelek je vzorec za čipko, namenjeno kot darilo *Zavoda za umetno obrt* italijanski kraljici Jeleni Savojski ob njenem obisku novopriključenega primorskega ozemlja. Pred 95 leti, v maju leta 1922, je ena od 14 nadaljevalnih učenk čipkarske šole Idrija, ki so v dveh dneh sklekljale darilo, v narodni noši italijanski kraljici podarila prt z motivom krizantem. Za čipko se je izgubila vsaka sled, ohranjena pa je fotografija dekleta, ki je darilo izročila, s čipko v roki.

Člane **Kulturnega društva Kalunča** je pritegnila zgodba o Fabianijevi čipki. Želijo jo predstaviti javnosti, hkrati pa spodbuditi raziskovanje dela Maksa Fabianija tudi na področju klekljane čipke. Na njihovo pobudo je gospa **Rosita D'Ercoli**, raziskovalka, ki je odkrila zgodbo o čipki Maksa Fabianija, narisala prt po vzoru Fabianijevega. Kulturno društvo Kalunča želi spodbuditi klekljarice iz Slovenije in Italije, da bi sodelovale pri njegovi izdelavi. Izdelane

prte bo društvo podarilo ustanovam, ki lahko pripomorejo k promociji zgodbe in k raziskovanju Fabianijevega dela na področju klekljane čipke. Prvi prt bodo ob koncu poletja predali stalni razstavi o Maksu Fabianiju v Štanjelu. Štanjel pa je tudi kraj, kamor najbolj sodi Dan Fabianijeve čipke. Dogodek gosti **Javni zavod Komenski Kras**, središče dogajanja pa bo grajsko dvorišče z več prizorišči po bližnji okolici. Dan čipke namenjajo spominu na prispevek Maksa Fabianija razvoju klekljane čipke in počastitvi obletnice rojstva velikega arhitekta.

Na celotno dogajanje so od 10. do 17. ure vabljeni klekljarice in klekljarji. Rojstni dan Maksa Fabianija bomo praznovali o z druženjem ob klekljanju krizanteme, motiva, ki ga je Maks Fabiani uporabil na čipki za kraljico, ali kakšnega drugega cvetličnega motiva. Vabljeni pa so tudi vsi, ki ne klekljajo, saj bo praznični dan poln najrazličnejših dogodkov. Svoje čipke bosta na ogled postavila **Klekljarski krožek OŠ Dutovlje** in skupina **Klinčki in kušinčki iz Kulturnega društva Kalunca**. Popestrili jih bodo likovni izdelki učencev **OŠ Dutovlje**. Kulturno društvo Kalunca pripravlja še **razstavo o zgodovini Državnega čipkarskega tečaja Veliki Dol in razstavo vzorcev za klekljane čipke z motivom krizantem**. V Štanjelu bosta na ta dan gostovali tudi dve razstavi iz večjih čipkarskih središč. **Društvo klekljaric idrijske čipke in študenti Naravoslovnetehniške fakultete Univerze v Ljubljani** bodo predstavili razstavo najstniških kreacij s sodobno idrijsko čipko in blazine, iz Ljubljane pa prihaja razstava **Rastline Slovenije v čipkah**.

Na dnevu Fabianijeve čipke se bodo predstavili čipkarski festivali, šole in druge organizacije, med drugim **Čipkarski festival Idrija**, **Fondazione Scuola Merletti Gorizia**, **OIDFA (Mednarodna organizacija za klekljano in šivano čipko)** in **Register nesnovne kulturne dediščine**.

Za otroke bodo pripravljene delavnice, obiskovalci bodo lahko poskusili klekljati, za ogled bodo odprte mnoge štanjelske znamenitosti, med katerimi je **stalna razstava del Lojzeta Spacala in Kraška hiša**, organizirani bodo **vodeni ogledi**, manjkala pa ne bo niti tržnica kraških dobrot. V **Grajžarjevi domačiji** bo odprta razstava **Lebdeče poljane, keramičarke Ane Hanzel**. Otvoritev bo ob 18.00.

Na voljo smo vam za vse nadaljnje informacije, po želji vam pošljemo tudi dodatno fotografsko gradivo. Podroben program bo sproti posodobljen na spletni strani www.stanjel.eu.

Organizatorja prireditve:

Kulturno društvo Kalunca

kontakt: kd.kalunca@gmail.com, Neža Bandel, 031 586 546

Grad Štanjel, Javni zavod Komenski Kras

kontakt: tic@stanjel.eu, 05 769 00 56

Oblikovanje tiskovin: Maruša Račič

Štanjel, 14. april 2017